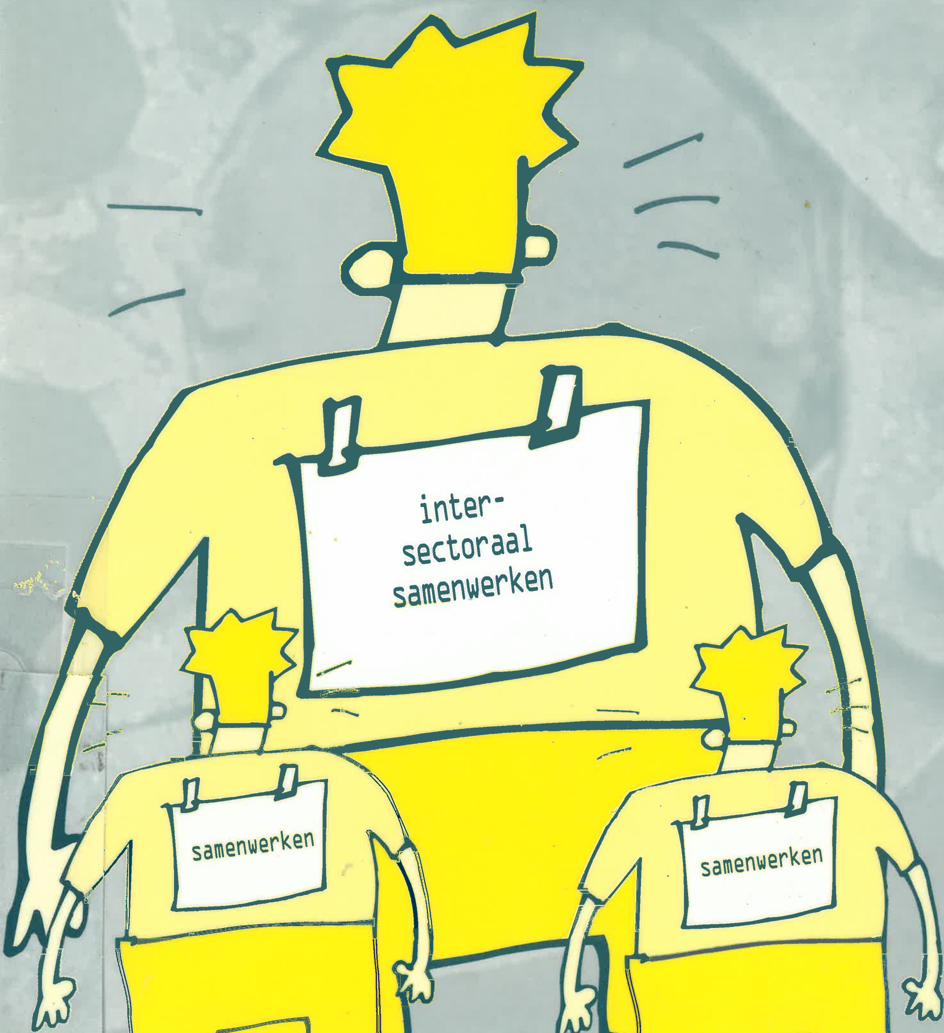
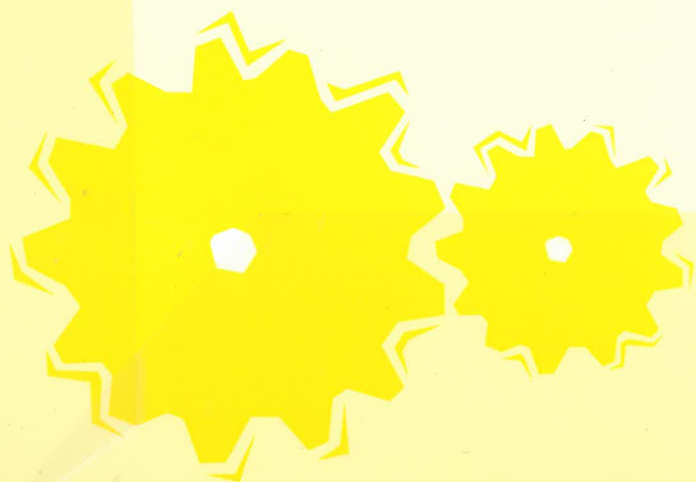
Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak

Politie en rijkswacht

Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak

Politie en rijkswacht

Realisatie en eindredactie: Els Vandenberghe, stafmedewerker VAD

met medewerking van:
Koen Wouters, politieassistent, politie Beersel
Michel Willekens, opperwachtmeester, CBO, Programma Drugs, Drugspreventie
Stijn De Beukeleer, opperwachtmeester, CBO, Programma Drugs, Drugspreventie

Een samenwerkingsproject tussen VAD, de preventiewerkers verbonden aan de CGG en de provinciale preventieplatforms, ondersteund door de verschillende sectoren.

Reeks: Een lokaal alcohol- en drugbeleid. Schakel jezelf in!

November 1999

POLITIE EN RIJKSWACHT

COLOFON SECTORBROCHURE POLITIE EN RIJKSWACHT

Lay-out en vormgeving: FOLIO, Marijke Deweerdt, Brugge
Druk: SINTJORIS, Merendree

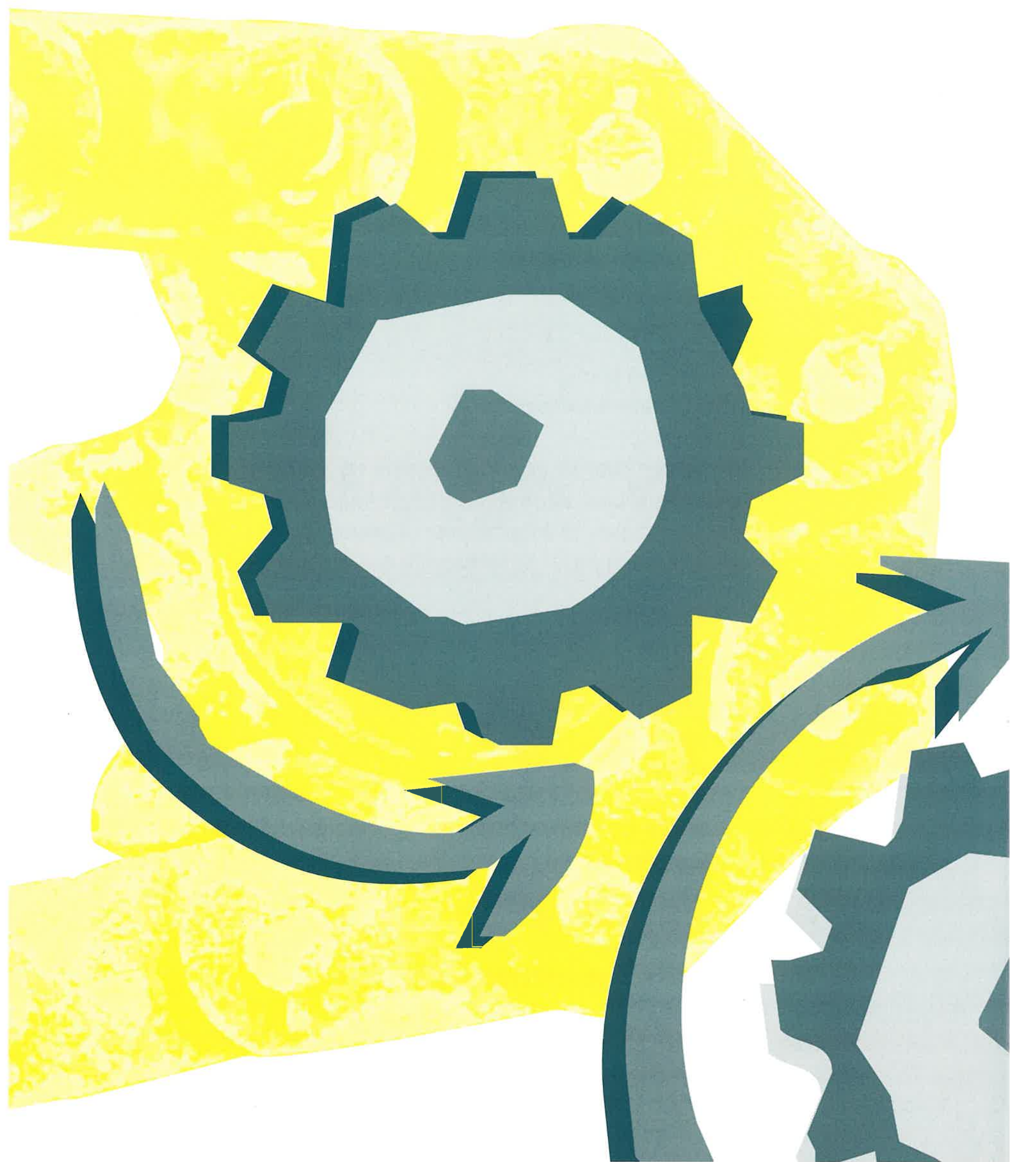
VAD
E. Tollenaerestraat 15
1020 Brussel
tel: 02/423.03.33
fax: 02/423.03.34
e-mail: vad@vad.be
website: http://www.vad.be

ISBN-nummer: 90-804633-7-X

Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak

Politie en rijkswacht

INHOUD

Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak

Politie en rijkswacht

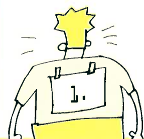
Deze brochure richt zich in de eerste plaats tot de gemeentepolitie en rijkswacht. Ook de voortrekker en andere partners van een lokaal alcohol- en drugbeleid zullen aan deze brochure een handige leidraad hebben.

We hebben ervoor gekozen om -in het vooruitzicht van de politiehervormingen- gemeentepolitie en rijkswacht in een gezamenlijke brochure aan te spreken. In de nabije toekomst zullen de opdrachten en samenwerkingsvormen tussen de politiediensten immers wijzigen. In het Octopusakkoord (1998) is er sprake van een geïntegreerde politie die op twee niveaus gestructureerd is: een lokaal en een federaal niveau. Voor de samenstelling van het lokaal politiekorps zal men uitgaan van de plaatselijke gemeentepolitie of de verschillende korpsen van gemeentepolitie en de territoriale rijkswachtbrigades. In deze brochure spreken we vooralsnog over gemeentepolitie en rijkswacht.

Deze brochure biedt de lezer een zicht op de mogelijkheden om in en tussen sectoren rond alcohol en drugs te werken. Zij verduidelijkt de rol die gemeentepolitie en rijkswacht kan spelen in een lokaal alcohol- en drugbeleid, geeft met andere woorden aan waarom het interessant is om hieraan deel te nemen. De brochure wil ook, met behulp van praktijkvoorbeelden, inspiratie leveren over hoe u als gemeentepolitie en rijkswacht uw taak in een alcohol- en drugbeleid kan opnemen en hoe u rond het thema intersectoraal kan samenwerken. De opdrachten van bestuurlijke politie voor gemeentepolitie en rijkswacht vormen hierbij het uitgangspunt. Intersectoraal werken is de rode draad in deze brochure.

Wanneer we in deze brochure spreken over alcohol en drugs, bedoelen we zowel alcohol als medicatie als illegale drugs.

De praktijkvoorbeelden van intersectoraal werken werden ingelast om ze als casussen in een lokaal overleg te bespreken. Volgende vragen kunnen daarbij als richtlijnen gehanteerd worden:
* Welke verschillende partners zijn in het overleg betrokken?
* Welk resultaat beoogt de samenwerking/de activiteit?
* Wanneer is de samenwerking/activiteit geslaagd?
* Welke zijn de sterke en zwakke punten in het praktijkvoorbeeld?
* Wat is de haalbaarheid van het voorbeeld voor lokaal overleg in uw regio?
* Welke aspecten kunnen wel degelijk vertaald worden naar uw regio?

1. Een lokaal alcohol- en drugbeleid en de gemeentepolitie en rijkswacht

1.1 Een lokaal alcohol- en drugbeleid[1]

Een lokaal alcohol- en drugbeleid kent vier niveaus: een welzijnsbevorderend beleid, preventie, hulpverlening en repressie. Het welzijnsbevorderend beleid vormt daarbij het draagvlak voor de drie andere niveaus. Preventie richt zich tot iedereen en hulpverlening en repressie is er voor specifieke probleemgroepen. In een lokaal alcohol- en drugbeleid is er gelijke aandacht voor de vier niveaus. Met andere woorden: een bepaald niveau wordt niet ingeschakeld omdat het andere heeft 'gefaald'. Integendeel, de vier niveaus zijn onlosmakelijk verweven.

Gemeentepolitie en rijkswacht hebben ontegensprekelijk een rol te vervullen op het repressieve niveau. Daarnaast zijn zij zich meer en meer bewust van hun ondersteunende taak op het niveau van de preventie en hulpverlening. Men stelt vast dat met repressie alleen het probleem van overlast niet op te lossen is. Een globaal en geïntegreerd beleid dringt zich dan ook op.

Hoe dit concreet kan ingevuld worden leest u in het tweede en derde deel van deze brochure.

[1] In de publicatie 'Een lokaal alcohol- en drugbeleid: een globale kijk' werken we de visie op een lokaal alcohol- en drugbeleid verder uit.

1.2 Opdracht

De aanpak van de alcohol- en drugproblematiek vloeit onder andere voort uit de wet op het politieambt (WPA, wet van 25 augustus 1992).

Wet op het politieambt: art. 14
"Bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke politie, zien de rijkswacht en de gemeentepolitie toe op de handhaving van de openbare orde met inbegrip van de naleving van de politiewetten en verordeningen, de voorkoming van misdrijven en de bescherming van personen en goederen.

Zij verlenen tevens bijstand aan eenieder die in gevaar verkeert.

Daartoe zorgen zij voor een algemeen toezicht en voor controles op de plaatsen waar zij wettelijk toegang hebben, bezorgen zij het verslag van hun opdrachten en de inlichtingen die zij naar aanleiding van die opdrachten hebben ingewonnen aan de bevoegde overheden,..."

Wet op het politieambt: art. 46
"De politiediensten brengen de personen die hulp of bijstand vragen in contact met gespecialiseerde diensten.
Zij verlenen bijstand aan de slachtoffers van misdrijven, inzonderheid door hun de nodige informatie te verstrekken."

Een opdracht van de politiediensten is, zowel op bestuurlijk als op gerechtelijk vlak, het voorkomen van incidenten. Het bestuurlijk vlak beoogt vooral de openbare orde, met andere woorden, de openbare rust, veiligheid en gezondheid. Dit gebeurt door de burger te beschermen, te helpen en gerust te stellen en de wetten te doen naleven. Het gerechtelijk niveau spitst zich toe op het voorkomen van misdrijven en het vatten van de plegers ervan.

Vertaald naar de alcohol- en drugproblematiek, betekent dit bescherming, naast opsporing en onderzoek van strafbare feiten. De belangrijkste doelstelling van de vandaag gevoerde politiek inzake drugbestrijding is het ontraden, het terugdringen van het druggebruik en het verminderen van het aantal nieuwe druggebruikers. Ook het terugdringen van overlast als gevolg van alcoholmisbruik staat op de agenda. Onmiddellijk daarna is er de bescherming van de samenleving en haar leden die met alcohol en drugs en de gevolgen ervan worden geconfronteerd.

1.3 Eerste contact

Vanuit de aanwezigheid op het terrein en de nabijheid ten opzichte van de bevolking is de plaatselijke politie vaak de eerste die men contacteert wanneer problemen als gevolg van alcohol- of druggebruik opduiken. Zo zal bijvoorbeeld de lokale politiedienst vaak als eerste geroepen worden wanneer een dronken man thuis amok maakt.

De rijkswacht kan -door haar nationale structuur- gemakkelijk kennis en informatie op het vlak van drugs en de bijbehorende problematiek naar haar lokale brigades doorsturen.

1.4 Signaalfunctie

Gemeentepolitie en rijkswacht hebben een belangrijke signaalfunctie. Zij hebben zicht op welke (nieuwe) middelen op welke plaatsen opduiken. Zij kunnen deze informatie doorspelen naar de betrokken sectoren en organisaties, zodat men in overleg gepast (preventief en/of repressief) kan reageren.

1.5 Samenwerking en overleg

Een lokaal alcohol- en drugbeleid is een zaak van iedereen: het gezin, de wijk, het jeugdhuis, de school, de sportclub, het bedrijf, de huisarts, de gemeentepolitie, de rijkswacht,... Iedereen krijgt met gebruik en/of misbruik van alcohol en drugs te maken. Een lokaal beleid kan daarom niet door één instantie of sector worden uitgetekend. Dit gaat best uit van alle betrokkenen en richt zich ook tot alle betrokkenen. Enkel op die manier kan er een alcohol- en drugbeleid op maat van iedereen tot stand komen en is een breed draagvlak voor de gemaakte keuzes verzekerd.

De complexiteit van de alcohol- en drugproblematiek maakt dus een 'samenspelen' in een integrale aanpak van het probleem logisch. Er is bijgevolg overleg en samenwerking met andere sectoren nodig, om de taken en rollen van de verschillende partners beter op elkaar af te stemmen.

In een lokaal alcohol- en drugbeleid gaat het om samenwerking en afstemming tussen een algemeen welzijnsbeleid, een gediversifieerd hulpverleningsaanbod, een goed georganiseerd repressief beleid en een preventiebeleid in de verschillende maatschappelijke sectoren. Om deze afstemming te bekomen is participatie aan een lokaal alcohol- en drugbeleid de eerste stap.

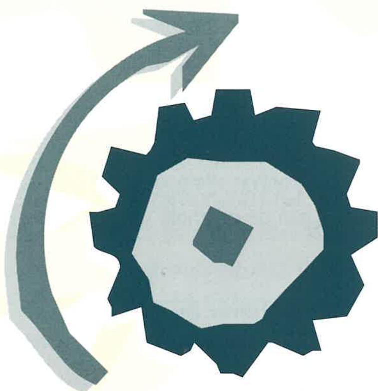
1.6 Grenzen aan samenwerking en overleg

Samenwerking en overleg tussen verschillende sectoren is belangrijk. Toch zijn er een aantal grenzen.

Een politieambtenaar die weet krijgt van een misdrijf (bijvoorbeeld: in het kader van een overleg krijgt een politieagent te horen dat op het plein Z een aantal personen openlijk cannabis verhandelen en gebruiken) is verplicht dit te melden aan de justitiële autoriteiten (art. 29 van het Wetboek van Strafvordering).

Aan de andere kant bestaat er in de gezondheids- en welzijnssector het beroepsgeheim (art. 458 van het Strafwetboek). Dit is zeer fundamenteel: om mensen effectief te kunnen helpen is er een grote mate van vertrouwen nodig. Dit vertrouwen maakt problemen bespreekbaar en maakt het mogelijk te evolueren naar een hanteerbaarheid en/of oplossing. De basis van dit vertrouwen is de wetenschap dat de uitgewisselde informatie vertrouwelijk blijft.

Overleg en samenwerking kunnen maar lukken als er aan beide zijden respect bestaat voor elkaars eigenheid en functionaliteit.

2. Op welke manier kunnneb gemeentepolitie en rijkswacht een bijdrage leveren aan een lokaal alcohol- en drugbeleid?

2.1 Preventie van alcohol- en drugproblemen bij gemeentepolitie en rijkswacht

De gemeentepolitie en de rijkswacht kunnen in se vergeleken worden met een bedrijf. Ook in het gevoerde personeelsbeleid van de gemeentepolitie en rijkswacht moet er aandacht zijn voor preventie van alcohol- en drugproblemen. Politie en rijkswacht kunnen in een lokaal alcohol- en drugbeleid een voorbeeldfunctie vervullen.
We verwijzen hiervoor naar de sectorbrochure 'Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak. Werk'. In deze brochure wordt ondermeer ingegaan op de voordelen, uitgangspunten, voorwaarden en pijlers van een alcohol- en drugbeleid op het werk.

2.2 De ondersteunende rol van gemeentepolitie en rijkswacht ten opzichte van andere sectoren

De gemeentepolitie en rijkswacht kunnen vanuit hun specifieke invalshoek een lokaal alcohol- en drugbeleid mee vorm geven.

2.2.1 Basispolitiezorg (BPZ)

De gemeentepolitie en rijkswacht werken volgens het principe van de basispolitiezorg. BPZ omvat alle politietaken en -diensten die, meestal zichtbaar op straat, aan de bevolking en aan de overheid worden geleverd. BPZ steunt op de volgende drie pijlers:

A. Extern gericht

De lokale rijkswachteenheden en gemeentepolitie hebben vooral aandacht voor de onveiligheidsfenomenen en -gevoelens die de plaatselijke bevolking en autoriteiten bezighouden.

B. Probleemgericht

Er wordt niet enkel op problemen of incidenten gereageerd. Men tracht de oorzaken van incidenten in een wijk of binnen een lokale bevolkingsgroep te bepalen en die oorzaken, via op de lokale situatie afgestemde projecten, gericht aan te pakken.

Een voorbeeld uit de praktijk:

In gemeente A waren er al enkele keren problemen geweest in verband met de organisatie van fuiven. Jeugdverenigingen blijken niet zo goed op de hoogte te zijn van het kluwen van wettelijke verplichtingen en reglementeringen die komen kijken bij de organisatie van een fuif (aanvraag voor occasioneel gebruik van een geluidsinstallatie, strooifolders, affiches, SABAM, tapvergunning, veiligheidsmaatregelen,...). Jeugdbeweging B signaleert dit aan de politiecommissaris. Deze bespreekt dit met de preventieambtenaar op het wekelijks overleg. Er wordt besloten met alle betrokkenen een 'fuifbrochure' te maken die alle nuttige informatie voor de organisatie van fuiven op een overzichtelijke wijze weergeeft.

C. Samenwerkingsgericht

Samen met externe partners wordt een probleem- en resultaatsgericht beleid uitgewerkt. Men zoekt naar een doeltreffende oplossing om het probleem, indien mogelijk, meteen te verhelpen en om het, met het oog op de toekomst, voor altijd weg te werken. De externe partners vindt men op lokaal vlak terug in het vijfhoeksoverleg (cf. 2.2.2), bij vertegenwoordigers van de plaatselijke handelaars (NCMV), verenigingen, wijkcomité, enzovoort.

Een voorbeeld uit de praktijk:

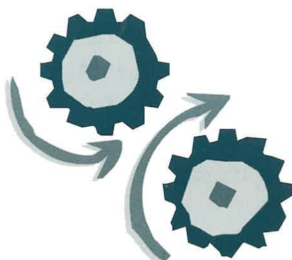
Discotheek Y is één van de grootste uitgaansgelegenheden in de regio. Van donderdagavond tot dinsdagmorgen is het elke week 'volle bak'. Op de parking is het een komen en gaan van feestvierders. De ene auto na de andere rijdt met gierende banden weg. Voortdurend komen oververhitte bezoekers een luchtje scheppen. Dat gebeurt met het nodige lawaai. Buurtbewoners constateren dat men open en bloot alcohol en drugs gebruikt. Hun groeiende ontevredenheid doet de discotheekuitbater in samenwerking met de lokale rijkswachtbrigade ingrijpen. Na grondige analyse van de problematiek en bepaling van de hoofdoorzaken ervan wordt een projectgroep opgericht. Deze is samengesteld uit de verschillende partners (uitbater, rijkswacht, burgemeester, Procureur, buurtcomité, preventiedienst, brandweer, ...). Samen zoekt men naar mogelijke oplossingen.

Een aantal maatregelen betreffende het veiligheidsbeleid, de infrastructuur, het personeel en de verkeerssituatie worden uitgevoerd. Zo verandert men de parking ingrijpend: felle lichtspots ontmoedigen langdurige samenkomsten en de snelheid op de ingangsweg wordt verminderd door het aanleggen van verkeersdrempels. Affiches wijzen de bezoekers op de gevaren van overmatig alcoholgebruik. Ook kan je bordjes zien met 'drugs verboden'. Het personeel van de discotheek volgt een opleiding waarin ondermeer aan bod komt hoe men dealers kan herkennen en hoe men hierop kan reageren. In een eerste fase voert de rijkswacht ook controles uit op de toegangswegen.
Na twee jaar intensieve samenwerking en opvolging is het aantal overlastmeldingen en het aantal vaststellingen van druggebruik aanzienlijk gedaald. Discotheek Y is nog steeds een drukbezochte discotheek.

2.2.2 Vijfhoeksoverleg

Het vijfhoeksoverleg werd ingevoerd door de wet op het politieambt. De burgemeester(s) van de zone, de Procureur des Konings en vertegenwoordigers van de drie politiediensten (gemeentepolitie, gerechtelijke politie en rijkswacht) nemen eraan deel. Het wordt in elk gerechtelijk arrondissement georganiseerd en er is een soortgelijk overleg op provinciaal niveau.

De belangrijkste taak van het vijfhoeksoverleg bestaat erin het lokale veiligheidsbeleid (lokale prioriteiten inzake veiligheid) te bepalen en dit in te bedden in het veiligheidscharter, het 'boorddocument' van de interpolitiezone (IPZ).
In 1995 richtte de minister van Binnenlandse Zaken deze interpolitiezones op. Het zijn geografische constructies die één of meerdere gemeenten groeperen en waarbinnen de gemeentepolitie en de territoriale rijkswachtbrigades samen en integraal instaan voor de basispolitiezorg: onthaal, interventies,...

In het veiligheidscharter staan:

- De inventaris en prioriteitsindeling van de veiligheidsproblemen binnen de zone.
- De spreiding van de interventies in de tijd tussen de gemeentepolitie(s) en de rijkswachtbrigade(s).
- De spreiding van eventuele andere opdrachten zoals onthaal, wijk- en/of sectorwerking, verkeer in het algemeen en ordediensten.
- De algemene krachtlijnen als die betrekking hebben op het oplossen van veiligheidsproblemen die de hele IPZ treffen.
- Specifieke krachtlijnen als die problemen een deel van de IPZ treffen (bijvoorbeeld: een wijk of slechts één gemeente kan in zijn krachtlijnen alcohol- en drugpreventie als prioriteit beschouwen).

Om ervoor te zorgen dat die interpolitiezones zich goed konden ontwikkelen, is aan de brigadecommandanten/politiecommissarissen meer autonomie gegeven. Een lokale brigadecommandant kan bijvoorbeeld onafhankelijk van het veiligheidscharter in zijn krachtlijnen bepaalde maatregelen voorzien (bijvoorbeeld alcohol- en drugpreventie), indien hij dit noodzakelijk acht bij de aanpak van specifieke lokale problemen.

Preventiewerkers, zowel bij de rijkswacht als bij de gemeentepolitie, kunnen een adviserende en ondersteunende rol spelen bij het uitstippelen van het veiligheidsbeleid binnen de IPZ. Zij kunnen de door hen verzamelde gegevens over de behoeften van de bevolking aankaarten bij hun respectievelijke vertegenwoordiger in het vijfhoeksoverleg.

2.2.3 Doorverwijsfunctie

Politiediensten komen vaak als eerste in contact met problemen als gevolg van alcohol- en ander druggebruik (cf. 1.3). Zij staan dan in voor de eerste opvang van probleemgebruikers en/of ouders, partners en andere familieleden. Deze eerste opvang is heel belangrijk (bijvoorbeeld: hoe vertel ik ouders dat hun dochter opgepakt is wegens bezit van drugs?). Hier worden de eerste aanzetten gegeven voor verdere preventie/hulpverlening. Gemeentepolitie en rijkswacht staan hier ook in voor de verdere doorverwijzing. In een lokaal alcohol- en drugoverleg kunnen duidelijke afspraken worden gemaakt, bijvoorbeeld over crisisopvang. Met alle partners (Centrum Geestelijke Gezondheidszorg, Crisisinterventiecentrum, Medisch-Sociaal Opvangcentrum, ...) klaart men uit wie men waar kan bereiken, wanneer en waarvoor.

Een specifieke vorm van samenwerking is het Therapeutisch Advies (TA). Het is het resultaat van overleg tussen de hulpverlenings- en de justitiële sector. Juridisch situeert TA zich als een vorm van alternatieve maatregel binnen de 'alternatieve afdoening in strafzaken'. Concreet betekent dit dat 'vervolging' op een niet-klassieke manier gebeurt waarbij de politie/rijkswacht wordt ingeschakeld onder verantwoordelijkheid van het parket. TA is niet wettelijk geregeld; het wordt vrijblijvend aangeboden. De methodiek varieert in haar concrete toepassingen, afhankelijk van de gerechtelijke arrondissementen en de daar gemaakte afspraken tussen de hulpverleningsdienst en de politiediensten en/of het parket.

Wanneer een persoon wordt geverbaliseerd wegens inbreuk op de drugwetgeving kan men het dossier voor de Procureur des Konings vervolledigen met een TA opgesteld door een drughulpverlener. Het principe van TA is het aanbieden van 'vroeghulp'. Dit is een minimale begeleiding waarbij de hulpverlener de cliënt informatie geeft, doet stilstaan bij en nadenken over zijn of haar druggebruik, screent en een advies uitspreekt. Dit advies kan verschillende graden van begeleiding/hulpverlening aanbevelen.

De achterliggende doelstellingen zijn verschillend bij de hulpverlenings- en de justitiële sector. Voor het parket is TA een alternatief voor een repressief optreden (omdat repressie niet steeds effectief blijkt te zijn). In de hulpverleningssector staat vooral de preventieve waarde van vroeginterventie op de voorgrond. Men wil de geverbaliseerde een kans geven en een begeleiding opstarten vanuit een langetermijndenken.

Een voorbeeld uit de praktijk:
Het overlegplatform drugs in gemeente Z, waaraan zowel hulpverleners, gemeentepolitie, rijkswacht als justitie deelnemen, is geïnteresseerd in het opstarten van de methodiek Therapeutisch Advies. Op een vormingsmoment voor politie, rijkswacht, parket en de hulpverleningsdienst wordt de methodiek uitvoerig uiteengezet. Iedereen is overtuigd van het belang van het vooraf maken van goede afspraken. Taakafbakening (bijvoorbeeld: wie doet de eerste selectie?) is belangrijk, naast duidelijke afspraken over hoe, wanneer en waarover er tussen de twee sectoren zal gecommuniceerd worden. Binnen de verschillende fases van de methodiek moet men hieromtrent een aantal opties nemen. De onderhandelingen, die ook individueel buiten het overlegplatform gebeurden, namen een half jaar in beslag.
Er wordt uiteindelijk gekozen voor een sterk preventieve aanpak. Therapeutisch Advies wordt door de politie of rijkswacht aangeboden aan iedereen die geverbaliseerd werd wegens gebruik of bezit van illegale drugs. Rapportering zal gebeuren met standaardformulieren. Inhoudelijk vindt men een compromis waarbij het beroepsgeheim van de drughulpverlener kan worden gevrijwaard.

2.2.4 Het DrugPreventieNetwerk (DPN) van de rijkswacht

De 250-koppige ploeg van het DPN van de rijkswacht, gespecialiseerd in de drugproblematiek, probeert verschillende doelgroepen te informeren en te sensibiliseren door het geven van gerichte uiteenzettingen, deelname aan preventiebeurzen, opendeurdagen,...

Het DPN richt zich niet rechtstreeks tot de jongeren omdat een geïsoleerd contact nooit tot een gedragsverandering zal leiden. Bovendien loopt men altijd het risico dat de verstrekte informatie slecht begrepen en verkeerd geïnterpreteerd wordt en dat jongeren nieuwsgierig worden gemaakt naar drugs. Daarom richt het DPN zich in de eerste plaats naar de ouders en opvoeders die dagelijks in contact komen met de jeugd.

Een voorbeeld uit de praktijk:

In school Y wil men -naar aanleiding van de gezondheidsweek- werk maken van een alcohol- en drugbeleid op school. Er wordt een werkgroep opgestart met directie, leerkrachten en een afgevaardigde van het oudercomité. Ook de leerlingenraad wordt erbij betrokken. De preventiewerker van de gemeente begeleidt de school in het uitwerken van hun preventiebeleid. Naast het uitwerken van een plan en het werken aan een open klimaat, willen de leerkrachten iets meer weten over de verschillende drugs zodat ze op vragen van leerlingen hieromtrent kunnen antwoorden. De preventiewerker neemt hiervoor contact op met de drugpreventienetwerker van de rijkswacht. Ze spreken af dat ze samen een informatieavond voor de leerkrachten zullen verzorgen.

Deze taakverdeling wordt op het lokaal alcohol- en drugoverleg geformaliseerd: de preventiewerker neemt voor het luik productinformatie contact op met de rijkswacht, terwijl de rijkswacht, als zij gevraagd wordt om productinformatie te geven, dit aan de preventiewerker signaleert. Zij staat dan in voor het begeleiden van een preventiebeleid. Op die manier krijgt men de garantie dat het geven van productinformatie geen eenmalige en geïsoleerde activiteit is.

Er werden ook preventiemodules ontwikkeld voor specifieke doelgroepen die eveneens rechtstreeks met problemen van alcohol- en druggebruik worden geconfronteerd: dancing- en café-uitbaters, apothekers en dokters, gevangenispersoneel, ... (cf. sectorbrochures 'Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak. Uitgaansleven' en 'Gezondheidssector')

2.2.5 Gemeentepolitie

Binnen de structuren van de gemeentepolitie bevinden zich een aantal preventiediensten. Sommige daarvan staan onder direct gezag van de korpschef, andere zijn dan weer ondergebracht in de sociale dienst. In het kader van de federale preventiecontracten en de veiligheids- en samenlevingscontracten worden door een aantal korpsen op lokaal niveau grote inspanningen geleverd, enerzijds in de vorm van deelname aan of het op gang trekken van het lokaal overleg met de betrokken partners, anderzijds door het organiseren van verschillende preventieve acties en vormingen. Deze initiatieven worden lokaal en op maat ingevuld. Ze verschillen van stad tot stad.

2.2.6 Taakafspraken

Gemeentepolitie en rijkswacht doen voornamelijk vanuit een veiligheidsperspectief aan preventie (art. 14 WPA: voorkomen van misdrijven). De gezondheids- en welzijnssector werkt preventief vanuit het gezondheids- en welzijnsperspectief.

Deze twee benaderingen zijn complementair. Het preventief handelen van de politiediensten is gericht op het bevorderen van de veiligheid van de burger. In het preventiewerk van welzijns- en gezondheidsorganisaties staat het welzijn van de bevolking centraal. Voor de politiediensten houdt de welzijnsbenadering een bijkomend voordeel in: een potentiële impact op het terugdringen van vormen van overlast. Levensomstandigheden verbeteren heeft immers raakpunten met criminaliteitspreventie. Anderzijds hebben welzijns- en gezondheidsorganisaties die goede samenwerkingsafspraken hebben met de politiediensten het voordeel dat behandelingen vlugger worden opgestart of minder snel worden afgebroken. Het optreden van politie en rijkswacht wordt immers dikwijls als een stok achter de deur ervaren.

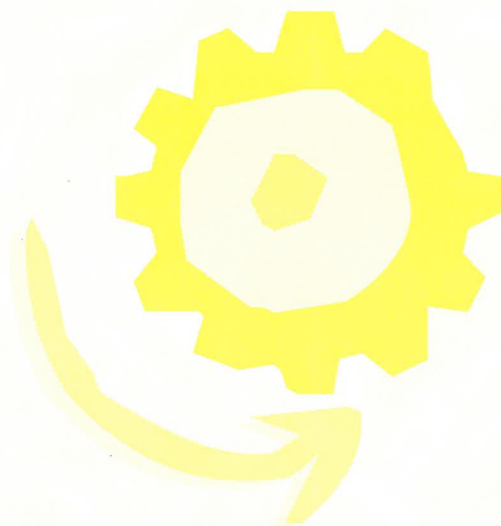
Een voorbeeld uit de praktijk:
Buurtplein X ligt er troosteloos bij: de verlichting is kapot, mensen droppen er hun vuilnis,... Een aantal mannen van de andere kant van de stad komen hier hun 'zaakjes regelen'. De jongeren uit de buurt die zich vervelen, hangen er bij gebrek aan een alternatief rond. Het buurthuis wil iets aan deze toestand veranderen. Samen met de straathoekwerker spreken ze de jongeren uit de buurt aan. Ook de gemeente wordt op het overleg uitgenodigd, in concreto een ambtenaar van de groendienst en van stedebouw en de wijkagent. Samen willen zij een aantal initiatieven nemen om het plein weer aantrekkelijk en veilig te maken:

er komt meer groen en een hondentoilet, de verlichting wordt hersteld, de jongeren zullen er een skateramp bouwen en onderhouden, ... De wijkagent houdt tijdens de eerste fase een oogje in het zeil om mensen met minder goede bedoelingen op afstand te houden.

De alcohol- en drugproblematiek is een complex fenomeen. Ze wordt beïnvloed door talrijke factoren die bovendien op elkaar inwerken. Wil preventie een minimum aan effect en efficiëntie bereiken, dan kan ze het best alle beschikbare krachten verenigen en hun inspanningen coördineren. Om overlapping te voorkomen is een duidelijke taakafbakening tussen rijkswacht/gemeentepolitie en de gezondheids- en welzijnssector gewenst:

* Criminaliteits- en misdaadpreventie die gelieerd is aan het gebruik van alcohol en drugs als opdracht voor de politiediensten.
* Preventie gericht op het voorkomen van problemen als gevolg van alcohol- en druggebruik als opdracht voor de gezondheids- en welzijnssector.

Lokale afspraken zijn dan ook onontbeerlijk om tot een geslaagde globale en geïntegreerde aanpak van de alcohol- en drugproblematiek te komen.

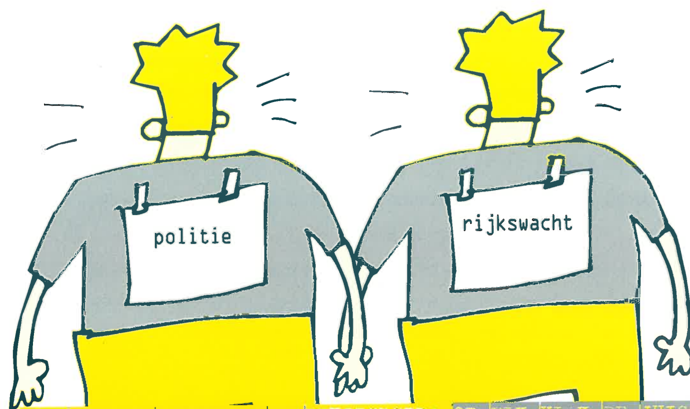

3. Gemeentepolitie en rijkswacht en het repressieve luik van een alcohol- en drugbeleid

Een lokaal alcohol- en drugbeleid heeft, naast een offensieve component (mogelijkheden creëren), ook een defensieve component (mogelijkheden beperken). Elke samenleving stelt zijn grenzen ten aanzien van alcohol en drugs. Wie die grenzen overschrijdt, wordt bestraft. De Drugwet (de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica), toepassingsbesluiten en de diverse KB's, zowel rond alcohol, medicatie als illegale drugs, geven die grenzen en sancties aan. Binnen dit algemeen kader kan de gemeente de grenzen, de sancties en de toepassing daarvan verder verfijnen via politieverordeningen en dergelijke.

Het repressieve luik van een alcohol- en drugbeleid vormt een exclusieve opdracht van de politiediensten. Toch kan dit repressieve luik een aantal preventieve aspecten inhouden. Voorbeelden van lokale toepassingen van de alcohol- en drugwetgeving en de controle hierop zijn: controle op parkings, fuifreglementen, sluitingsuur van cafés,... Deze defensieve maatregelen zijn preventief: ze voorkomen overlast en problemen en zorgen voor een veilig en ordelijk verloop van het samenleven. Voorwaarde is wel dat de lokale wetgeving en de controle ervan een onderdeel vormen van een samenhangend geheel, van een ruimer alcohol- en drugbeleid. Overlast- en criminaliteitspreventie zonder preventie vanuit het perspectief van gezondheids- en welzijnsbevordering leidt tot een verschuiving in plaats van een oplossing van het probleem.

Een voorbeeld uit de praktijk:

In gemeente A wordt door politie en bevolking heel wat overlast gesignaleerd naar aanleiding van de 100-dagen-viering van de leerlingen van een vijftal scholen. De gemeente richt een overleggroep op, waaraan het gemeentebestuur, afgevaardigden uit de klassenraden van de verschillende scholen, politie en rijkswacht, het jeugdhuis en de horeca participeren. Tijdens dit overleg formuleren zij een aantal afspraken om de 100-dagen-viering in goede banen te leiden (met onder andere bepaling van het uur vanaf wanneer alcoholische dranken geschonken worden, het ter beschikking stellen van nachtelijk vervoer, een aantal gedragsregels voor de laatstejaars, plaats van de festiviteiten,...).
Deze afspraken worden geconcretiseerd in een manifest. Dit manifest wordt ondertekend door de partners aan het overleg en verspreid naar de scholen, de leerlingen, de ouders en de betrokken café-uitbaters.

Een ander voorbeeld zijn de alcohol- en andere drugcontroles in het verkeer.
Het KB van 1 maart 1968 regelt de alcoholcontroles in het verkeer. Tijdens zo'n controle kan men de bestuurder vragen te blazen in een ademtesttoestel. Als hij/zij positief blaast, dat wil zeggen vanaf 0,5 promille, dan moet hij/zij nog eens blazen, deze keer in een ademanalysetoestel. Dit toestel meet het alcoholgehalte in de uitgeademde lucht en levert het bewijs dat de chauffeur onder invloed rijdt. Als het resultaat positief blijft, dan krijgt hij/zij een rijverbod en een geldboete of een gevangenisstraf.

De wet van 16 maart 1999 maakt het mogelijk om bestuurders bij wie men bepaalde illegale drugs in het lichaam vindt, op dezelfde manier aan te pakken als chauffeurs die rijden onder invloed van alcohol. Het gaat over cannabis, amfetamines en designeramfetamines, heroïne/opiaten en cocaïne.

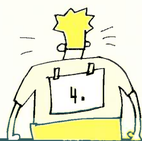
Het opsporen van deze stoffen gebeurt via tests, die uit twee delen bestaan. Ter plaatse stelt men eerst, met een gestandaardiseerde testbatterij, de uiterlijke tekenen vast die de invloed van bepaalde stoffen op de rijvaardigheid laten vermoeden. Indien de testbatterij positief is, neemt men -als tweede deel van de test- een urinemonster af waarop men een kwalitatieve immunoassay uitvoert. Als die test positief is, legt men een rijverbod van 12 uur op en vordert men een geneesheer voor het nemen van een bloedproef.

Het is niet de bedoeling van de wetgever om met deze wet het druggebruik in het algemeen aan te pakken. Wel wou men een antwoord bieden op verkeersonveilige situaties, veroorzaakt door het rijden onder invloed. Daarom voorziet de wet een beperking van het gebruik van de resultaten van de test en de analyse; ze mogen enkel gebruikt worden voor bestraffing van de overtreding in het wegverkeer. De bekomen gegevens mogen in geen geval dienen voor het vaststellen van inbreuken op de Drugwet. Indien er geen andere inbreuken zijn dan deze op de verkeerswet, mag men dus geen apart gerechtelijk dossier opstarten.

Een voorbeeld uit de praktijk:
Uitgaan, alcohol en verkeer vormen een gevaarlijke combinatie. Het alcohol- en drugoverleg van gemeente P heeft tijdens de eindejaarsfeesten met succes een aantal speciale acties uitgevoerd. Men wil het niet bij dit eenmalig initiatief houden: ook tijdens het jaar moet er alcoholvrij gereden worden.
Er wordt afgesproken dat de politie meer en zichtbaar zal controleren op sterk wisselende tijden en plaatsen. Tijdens de controles zullen ook alle autobestuurders moeten blazen. Veeleer dan 'zoveel mogelijk chauffeurs pakken', wil men zoveel mogelijk chauffeurs controleren. Want wie gecontroleerd wordt, vertelt het verder. Door deze controles verhoogt men de objectieve pakkans en het toenemend subjectief aanvoelen ervan. Men krijgt opnieuw de idee dat het riskant is om na het drinken van een aantal glazen achter het stuur plaats te nemen. Daarom zal men in het gemeentelijk informatieblad ook aandacht aan deze actie en aan de sancties besteden. Daarnaast wordt met café-uitbaters uitgezocht hoe men de beschikbaarheid en aantrekkingskracht van alcoholvrije dranken en alternatief vervoer kan stimuleren.

Bij overtreding van de wet treedt een vervolgings- en bestraffingsprocedure in werking, waarbij politionele en justitiële diensten een rol te vervullen hebben. Belangrijk is ook om tijdens deze procedure zoveel mogelijk bruggen te slaan naar preventie, hulpverlening en maatschappelijke integratie. De omzendbrief aan de parketten (door de Kamercommissie Justitie goedgekeurd op 17 april 1998) geeft aanwijzingen rond de afhandeling van cannabis door politiediensten en parket. Daarnaast kan binnen het kader van de gerechtelijke alternatieve maatregelen (zoals probatie, vrijheid onder voorwaarden, voorwaardelijke invrijheidstelling,...) het uitvoeren van dienstverlening, het volgen van een vormingsprogramma of therapie worden opgelegd. Goede afspraken tussen politie, justitie en hulpverlening zijn essentieel om deze maatregelen efficiënt te laten verlopen.

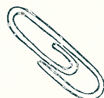

4. Vorming en ondersteuning

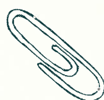
In deze rubriek nemen we alleen die vorming en ondersteuning op die op Vlaams niveau georganiseerd wordt en bij VAD bekend is.

Tweemaal per jaar bevat VAD-berichten, het tijdschrift van VAD, een vormingskatern waarin alle vormingen zijn opgenomen die door VAD georganiseerd worden. U kan zich gratis abonneren op VAD-berichten via een telefoontje naar VAD (tel. 02/423.03.33).
Op hetzelfde nummer kan u ook de gratis VAD-vormingsbrochure met het halfjaarlijkse aanbod aanvragen.

Naast deze vormingen kan u bij VAD steeds vormingen op maat aanvragen, vormingen die tegemoetkomen aan uw specifieke vormingsbehoefte. Ook bij provinciaal verantwoordelijken van de preventieplatforms en bij de preventiewerkers verbonden aan de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) kan u vormingen op maat aanvragen (zie lijst achteraan).

Rijkswacht: DPN (DrugPreventieNetwerk)
De leden van het DrugPreventieNetwerk hebben een algemene opleiding van twee weken doorlopen, met een bijscholing voor de aparte projecten (APDO=Apothekers-Dokters, HORECADAN,...). Zij worden permanent bijgeschoold via een infokrant en via terugkomdagen.
Voor de DONNA-agenten die het pakket (met aandacht voor drugspecifieke preventie en sociale vaardigheden) naar de basisscholen (zesde leerjaar) moeten brengen, bestaat er een opleiding gespreid over twee weken. Er werd ook een begeleidersmap en leerlingenmateriaal uitgewerkt.
Contact: Centraal Bureau der Opsporing, Michel Willekens/Stijn De Beuckeleer, Fritz Toussaintstraat 47, 1050 Brussel, tel. 02/642.76.88.

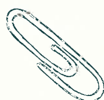
Oost-Vlaamse Politieacademie, Drugpreventie (leer-)project

OPAC verzorgt opleidingen voor zowel het basis-, midden- als hoger kader van de gemeentepolitie. Er worden ook studiedagen en een dertigtal bijscholingsmodules georganiseerd, waaronder het Drugpreventieproject (sedert 1997).

Het Drugpreventieproject richt zich tot kinderen van het zesde leerjaar van de basisschool. Het omvat volgende onderdelen: een ouderavond, lessen door de leerkrachten, een les door de politie, een ontmoeting met een ex-verslaafde (vragen stellen), opvang en na-opvang, evaluatie. Er werd een begeleidersmap en leerlingenmateriaal uitgewerkt.

Dit project werd reeds in 1994 in België geïntroduceerd door de politiecommissaris van Brecht, dhr. J. De Labey. Voor politiemensen die met het project willen starten, bestaat er een gerichte opleiding aan de Oost-Vlaamse Politieacademie. Hier wordt gedurende vijf dagen een intense cursus gegeven over alle aspecten van het project. Deze cursus werd samengesteld door de politie van Brecht, samen met de politie van Zottegem, Oosterzele en Deinze.

Contact: secretariaat OPAC, Sprendonkstraat 5, 9042 Mendonk, tel. 09/345.69.64.

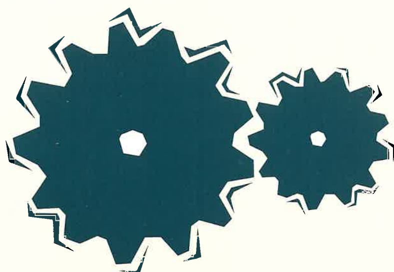

Interdisciplinair Postacademisch Vormingsprogramma Drugproblemen. Hulpverlening, preventie, strafrechtsbedeling, beleid. (Faculteit Geneeskunde en Faculteit Rechtsgeleerdheid K.U.Leuven)

Dit vormingsprogramma beoogt een 'state of the art', een stand van zaken op te maken met betrekking tot de hulpverlening, preventie, strafrechtsbedeling en beleid ten aanzien van drugproblemen.

Er wordt een geactualiseerd algemeen kader aangereikt waarbinnen verschillende disciplines en werkgebieden een complementaire inbreng hebben.

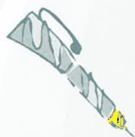
Contact: Inge Vanderveren, secretariaat, afdeling Criminologie, Hooverplein 10, 3000 Leuven, tel. 016/32.52.77.

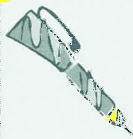

5. Vormingsmateriaal en achtergrondinformatie

VAD beschikt over een uitgebreide en gespecialiseerde bibliotheek waar iedereen nationale en internationale tijdschriften en boeken kan consulteren. Boeken kunnen eveneens worden ontleend. De bibliotheek is dinsdag en woensdag open van 10 tot 16 uur.
Voor antwoorden op concrete vragen over drank, drugs en pillen kan u (anoniem) terecht op de Druglijn (tel. 078/15.10.20). De Druglijn is elke werkdag bereikbaar van 12 tot 21 uur en op zaterdag van 15 tot 21 uur (zon- en feestdagen gesloten), zowel voor het grote publiek als voor intermediairen.
Voor meer algemene achtergrondinformatie kan u kiezen uit diverse folders en brochures uit de catalogus van VAD. De catalogus is gratis te verkrijgen (tel. 02/423.03.33).
Ook regionaal werden folders en brochures uitgewerkt. Voor meer informatie hierover kan u terecht bij de provinciaal verantwoordelijken van de preventieplatforms en bij de preventiewerkers verbonden aan de CGG (zie lijst achteraan).

De **Rijkswacht** beschikt over een uitgebreide en gespecialiseerde bibliotheek waar ieder personeelslid informatie kan opzoeken, opvragen, ontlenen of eventueel kopiëren.
Verder beschikt het CBO (Centraal Bureau der Opsporing), Programma Drugs, over meer specifieke informatie. Deze wordt up-to-date gehouden en regelmatig verspreid naar lokale specialisten (DPN).
Voor het DrugPreventieNetwerk bestaat er een uitgebreid cursuspakket met de nodige visuele hulpmiddelen, nuttig voor het geven van voordrachten.
Er is een leidraad aanwezig voor elk meer specifiek project (onder andere Drugs in het verkeer, sport, ...).

Achtergrondinformatie en vormingsmateriaal voor de **gemeentepolitie** is te vinden bij:

- de Provinciale Scholen voor de Gemeentepolitie:

    - Antwerpen: Politie Opleidingscentrum, Noorderlaan 500, 2030 Antwerpen, tel.: 03/544.43.33, fax: 03/544.43.70

    - Brabant: Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding. Trainings- en Opleidingscentrum voor politiepersoneel, Kazerne 'Ecksdtein', Poverstraat 40, 1731 Asse (Relegem), tel. 02/461.38.90

    - Limburg: Provinciaal Opleidingscentrum voor Politiepersoneel, Marcel Habetslaan 7, 3600 Genk, tel.: 089/38.42.12, fax: 089/38.69.77

    - Oost-Vlaanderen: Oost-Vlaamse Politieacademie, Sprendonkstraat 5, 9042 Mendonk, tel.: 09/345.69.64, fax: 09/342.82.09

    - West-Vlaanderen: West-Vlaamse Politieschool, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge, tel.: 050/40.45.40, fax: 050/39.38.79

- het Secretariaat van de Vaste Commissie van de Gemeentepolitie, Leuvenseweg 3, 1000 Brussel, tel.: 02/506.48.39

- de bibliotheek en de documentatiedienst (bijvoorbeeld brochure Druggebruik) van het Vast Secretariaat voor het Preventiebeleid (VSPP), Wetstraat 26, 1040 Brussel, tel. en fax: 02/500.24.47

BIJLAGEN

Lijst regionale preventiewerkers

Provincie West-Vlaanderen

- **Regio Oostende**
  Roos De Venter
  Sabine De Muynck
  CGG Oostende
  Frère Orbanstraat 143
  8400 Oostende
  Tel. 059/50.05.00 / 059/51.27.53
  Fax 059/51.12.56

- **Regio Roeselare**
  Francy De Smet
  CGG Roeselare
  J. Lagaelaan 21
  8800 Roeselare
  Tel. 051/22.51.92
  Fax 051/24.87.97

Provincie Oost-Vlaanderen

- **Regio Gent**
  Marc Tack
  CAT Preventiehuis
  Martelaarslaan 204a
  9000 Gent
  Tel. 09/233.58.58
  Fax 09/233.29.82

- **Regio Sint-Niklaas**
  Agnes De Decker
  Sabine Markovitz
  Terapiecentrum Sint-Niklaas
  Grote Markt 37
  9100 Sint-Niklaas
  Tel. 03/760.00.50
  Fax 03/760.00.39

Provincie Vlaams-Brabant

- **Regio Leuven**
  Michèle Staelens
  Martine Couvreur
  CGG Leuven
  Vital Decosterstraat 86
  3000 Leuven
  Tel. 016/32.97.11
  Fax 016/32.97.02

- **Regio Brussel-Halle-Vilvoorde**
  Goedele Slots
  Primavera
  De Smet de Naeyerlaan 470
  1090 Brussel
  Tel. 02/478.90.90
  Fax 02/479.87.75

Provincie Antwerpen

- **Regio Mechelen**
  Peter Aertsen
  CGG Mechelen
  Hanswijkstraat 48
  2800 Mechelen
  Tel. 015/42.08.32
  Fax 015/42.05.05

- **Regio Antwerpen**
  Wim Van Springel
  Altox
  Ketsstraat 17
  2018 Antwerpen
  Tel. 03/235.21.74
  Fax 03/235.37.96

- **Regio Turnhout**
  Eric Nysmans
  CGG Turnhout
  Smalvoortstraat 2
  2300 Turnhout
  Tel. 014/41.09.67
  Fax 014/47.07.10

Provincie Limburg

- Carlo Baeten
  Marjet Vanderstraeten
  CAD
  Luikersteenweg 65
  3500 Hasselt
  Tel. 011/22.87.81
  Fax 011/85.10.54

Lijst provinciaal verantwoordelijken

Bert Mostien
Provinciebestuur
6° Directie, dienst 62
Gezondheid
W. Wilsonplein 2
9000 Gent
Tel. 09/267.75.49
Fax 09/267.75.99

Chris Caubergs
Directie welzijn en huisvesting
Diestsesteenweg 52
3010 Leuven
Tel. 016/26.73.31
Fax 016/26.73.01

Filip Coussée
Dienst Welzijn
Koning Leopold III-laan 41
8200 Brugge
Tel. 050/40.35.40
Fax 050/40.31.07
e-mail:filip.coussee@west-vlaanderen.be

Rachel Vanderhaegen
Vlaamse Gemeenschapscommissie
Dienst welzijn en gezondheid
Lombardstraat 41
1000 Brussel
Tel. 02/548.05.95
Fax 02/548.05.92

Alain Lorquin
Provinciaal gezondheidscentrum
Dienst volksgezondheid
Stadsomvaart 9
3500 Hasselt
Tel. 011/23.08.68
Fax 011/23.08.59

Bernard Bruggeman
Provincie Antwerpen
Dienst Openbare gezondheid en
Ontwikkelingssamenwerking
Elisabethlei 22
2018 Antwerpen
Tel. 03/240.56.45
Fax 03/240.56.79
e-mail:
bernard.bruggeman@admin.provant.be

Hebben een bijdrage geleverd aan het tot stand komen van deze publicatie:

Werkgroep 'publicaties lokaal beleid':

Denis Corthier, zorgafstemmer CGG Mechelen
Filip Coussée, provinciaal verantwoordelijke drugpreventiecoördinatie West-Vlaanderen
Martine Couvreur, preventiewerker CGG Leuven
Roos Goemaere, zorgafstemmer Regionaal Drugplatform Midden-West-Vlaanderen
Roos De Venter, preventiewerker CGG Oostende
Eddy Klijnen, gezondheidscoördinator regio Midden-Antwerpen
Isabel Lamote, begeleider van lokale projecten, CAT Preventiehuis Gent
Els Vandenberghe, stafmedewerker VAD

Stuurgroep 'lokaal alcohol- en drugbeleid':

Peter Aertsen, Stichting Welzijnszorg Provincie Antwerpen
Jacky Babeliowski, Generale Staf van de rijkswacht - Centraal Bureau der Opsporingen
Johan Bertels, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk - In Petto
Filip Coussée, provincie West-Vlaanderen
Jan De Haes, Fed. HoReCa Vlaanderen vzw
Filip De Sager, Vast Secretariaat voor het Preventiebeleid
Chico Detrez, Stichting Lodewijk de Raet, sector onderwijs
Marjan De Vriendt en Chris Meesen, VIG Functionele Werkgroep Lokale Gezondheidsbevordering
Charles De Winter, Generale Staf van de rijkswacht - Centraal Bureau der Opsporingen
Marijs Geirnaert, VAD
Marie-Claire Lambrechts, VAD, sector arbeid
Selm Nelissen, Altox Antwerpen
Guy Redig, Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten
Els Vandenberghe, VAD
Iris Van Riet, Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling vzw
Marian Verbeek, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Koen Wouters, politie Beersel

Met dank voor feedback aan

- de preventiewerkers verbonden aan de CGG
- de VAD-stafmedewerkers
- het VAD-secretariaat
- externe commentatoren: Prof. Dr. J. Casselman, politiecommissaris D. Claeyssens (Oost-Vlaamse Politieacademie), hoofdcommissaris C. De Troch (politie Aalst), M. Coolsaet (Preventiedienst Stedelijke Politie Aalst, Drugpreventie).

Realisatie en eindredactie:

Els Vandenberghe, stafmedewerker VAD

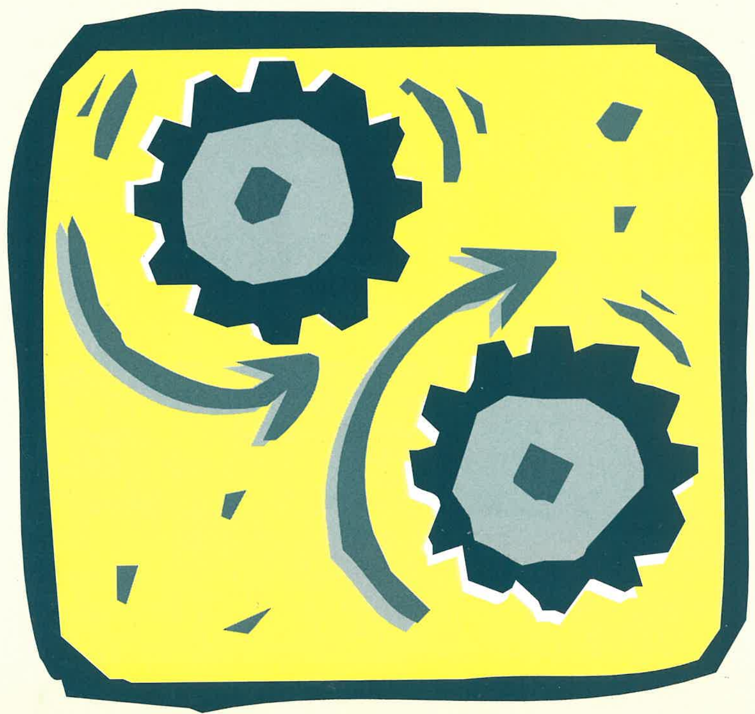
met medewerking van:

Koen Wouters, politieassistent, politie Beersel
Michel Willekens, opperwachtmeester, CBO, Programma Drugs, Drugspreventie
Stijn De Beukeleer, opperwachtmeester, CBO, Programma Drugs, Drugspreventie

Deze uitgave kwam tot stand met de financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap

Politie
en
rijkswacht

Reeks publicaties:

EEN LOKAAL ALCOHOL- EN DRUGBELEID
SCHAKEL JEZELF IN!

Een lokaal alcohol- en drugbeleid. Schakel jezelf in!

Een lokaal alcohol- en drugbeleid: een globale kijk

Wat? Een visietekst over een lokaal alcohol- en drugbeleid als kader voor het vormgeven van uw beleid
Voor wie? Voor voortrekkers en partners van een lokaal alcohol- en drugoverleg, maar ook voor elke geïnteresseerde praktijkwerker

Een lokaal alcohol- en drugoverleg: van schakels tot ketting

Wat? Een draaiboek om uw eigen lokaal alcohol- en drugoverleg in de praktijk vorm te geven, in kaart te brengen en verder te ontwikkelen
Voor wie? Voor lokale voortrekkers

Een lokaal alcohol- en drugbeleid: op elk vlak de juiste aanpak

Wat? Sectorbrochures die u een zicht geven op de mogelijkheden om in en tussen sectoren rond alcohol en drugs te werken
Voor wie?

Jeugdwerk
Voor jeugdwerkers (verantwoordelijken van jeugdhuizen, leiders van jeugdbewegingen, monitoren van kampen,...) en voor lokale beleidsmakers in deze sector

Onderwijs
Voor leerkrachten, schooldirecties, Centra voor Leerlingenbegeleiding,... en voor lokale beleidsmakers in deze sector

Sociaal-cultureel werk
Voor educatieve medewerkers en lesgevers in sociaal-culturele verenigingen en voor lokale beleidsmakers in deze sector

Uitgaansleven
Voor uitbaters en personeel van cafés, bars, discotheken en voor organisatoren van fuiven, festivals,...

Werk
Voor iedereen die in een organisatie bevoegd is om een alcohol- en drugbeleid voor het eigen personeel vorm te geven

Welzijnssector
Voor medewerkers uit Centra voor Algemeen Welzijnswerk, OCMW's, voorzieningen en Comités Bijzondere Jeugdzorg, buurt- en opbouwwerkers, straathoekwerkers en lokale beleidsmakers in deze sector

Gezondheidssector
Voor huisartsen en apothekers (die op lokaal vlak de belangrijkste partners zijn) en voor de in de verslavingsproblematiek gespecialiseerde hulpverleners

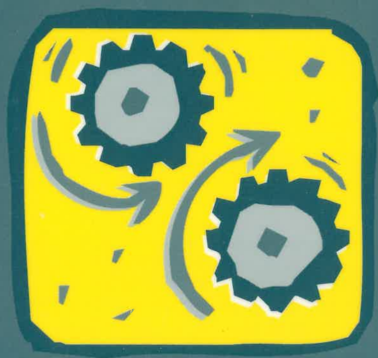
Gemeente
Voor burgemeesters, schepenen, geïnteresseerde gemeentelijke mandatarissen en ambtenaren die werk willen maken van een lokaal alcohol- en drugbeleid

Politie en Rijkswacht
Voor gemeentepolitie en rijkswacht die willen meewerken aan een lokaal alcohol- en drugoverleg

Sport
Eind 2000 zal ook een sectorbrochure sport beschikbaar zijn.

Deze brochures vormen ook een handige leidraad voor de voortrekker van een lokaal alcohol- en drugoverleg.
Bij alle sectorbrochures wordt een gratis doorverwijsgids meegestuurd. Dit is een overzicht van de bij VAD aangesloten leden die actief zijn op het vlak van drughulpverlening en -preventie. Je vindt in deze doorverwijsgids beknopte informatie over de gespecialiseerde centra en diensten, hun doelstellingen en activiteiten, en alle concrete informatie die je nodig hebt om deze diensten te contacteren.

Voor meer informatie en bestellingen: tel. 02/423.03.33

Verantwoordelijke uitgever: VAD Stan Ansoms E. Tollenaerestraat 15 1020 Brussel